

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Utenriksministeren

Kontroll- og konstitusjonskomitéen
v. komitéleder Peter Frølich

Oslo, 14. november 2022

Svar på brev fra komitéen av 8. november vedr. regjeringens håndtering av anmodninger ifm. krigen i Ukraina

Jeg viser til spørsmål fra Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité vedrørende bistandsanmodninger relatert til Russlands krig mot Ukraina i brev fra komiteen av 8. november 2022.

- *Komiteen ber om en kort forklaring på hvorfor vedlegg IV er unntatt offentlighet, herunder hvorfor behandlingen av dette vedlegget stiller seg annerledes enn tilsvarende vedlegg i svarbrevet til komiteen av 24. juni dette år.*

Dokumentet det er bedt om innsyn i inneholder opplysninger som er av en karakter som ifølge fast praksis ikke offentliggjøres. Opplysningene er sendt for å sette deltakerlandene i UCPM i stand til å bistå Ukraina med å gi helsehjelp til en særskilt gruppe pasienter. Det er fast praksis i samarbeidet at denne typen opplysninger ikke offentliggjøres. Utenriksdepartementet anser at det å gi innsyn i opplysningene i strid med praksis vil kunne skade Norges utenrikspolitiske interesser. Dersom samtalepartnere finner at norsk side gir innsyn i opplysninger som det etter alminnelig praksis ikke gis innsyn i, vil dette svekke Norges verdi som samtale- og samarbeidspartner, særlig i sensitive saker.

Utenriksdepartementet har på dette grunnlag unntatt deler av dokumentet fra offentlighet med hjemmel i lov 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentlighetsloven) § 20 første ledd, bokstav b. Bestemmelsen gir hjemmel til å unnta opplysninger når det er nødvendig av hensyn til Norges utenrikspolitiske interesser dersom «*opplysningane er mottekne under føresetnad av eller det følgjer av fast praksis at dei ikkje skal offentliggjeras*».

Å offentliggjøre tall på og opplysninger om når konkrete anmodninger om evakuering av sårede soldater ankom, kan brukes av aktører som ønsker å få innsikt i ukrainske tapstall i forbindelse med konkrete operasjoner. Opplysninger om tidspunkt for henvendelser og antall pasienter kan misbrukes. I lys av at Ukraina er i krig, er det min vurdering at vi bør utvise

forsiktighet i offentliggjøring av denne type opplysninger. Behovet for unntak fra offentlighet bør derfor veie tyngre enn hensynet til offentlighetens behov for innsyn.

I motsetning til vedlegg IV, inneholdt vedlegget til brevet av 24. juni ikke opplysninger om en særskilt gruppe pasienter, og jeg oppfatter ikke at vedlegget i nevnte brev kan sammenlignes med vedlegg IV i mitt brev til komiteen av 28. oktober. Med hensyn til vedlegget i brev av 24. juni, vurderte jeg nøye om det var riktig å oversende det i den formen som ble valgt og kom frem til at vedleggets innhold var slik at det var riktig å utvise meroffentlighet i henhold til offentlighetsloven paragraf 11. Etter denne bestemmelsen skal det foretas en interesseavveining. Innsyn bør gis dersom hensynet til offentlig innsyn veier tyngre enn behovet for unntak. Jeg har vurdert innholdet i vedlegg IV på samme måte. Jeg står etter denne vurderingen fast ved at opplysningene bør unntas offentlighet.

Samtidig har komiteen et legitimt behov for å vurdere hvordan regjeringen håndterer anmodninger fra Ukraina. Jeg har derfor søkt å gi komiteen opplysninger som gjør det mulig å danne seg et fyllestgjørende bilde av regjeringens innsats når det gjelder medisinsk evakuering av pasienter fra Ukraina, inklusive evakuering av pasienter som var soldater da de ble skadet eller syke. Jeg viser også til vedlegg til dette brevet. Opplysninger i dette vedlegget er, på samme grunnlag som vedlegg IV omtalt over, unntatt fra offentlighet med hjemmel i lov 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentlighetsloven) § 20 første ledd, bokstav b. Vedlegget gir de opplysninger komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Venstre ber om.

Regjeringen har orientert Stortinget om de to periodene der det fra norsk side ikke ble gitt tilbud om medisinsk evakuering til pasienter som var soldater da de ble såret, og om årsakene til dette. Utgangspunktet er at det gis tilbud til alle kategorier pasienter det anmodes om evakuering for basert på medisinskfaglige vurderinger og den kapasiteten som til enhver tid finnes i den norske spesialisthelsetjenesten. Norge vil også fremover gi tilbud basert på disse kriteriene.

I den første perioden komiteen spør om, 29. april til 31. mai, ble det i alt sendt ut 352 anmodninger om MedEvac av ukrainske pasienter. Det ble utført 313 evakueringer. Norge ga i denne perioden, basert på medisinskfaglige vurderinger og kapasitet i spesialisthelsetjenesten, tilbud til 97 pasienter og anmoder aksepterte 15 av disse. (Noen avtalte evakueringer ble kansellert av anmoder.) I denne perioden bidro Norge med transport av 13 pasienter til andre land som deltar i mekanismen.

I den andre perioden, 5. juli til 16. september, ble det formidlet i alt 568 anmodninger om medisinsk evakuering og det ble gjennomført 519 evakueringer.

Norge ga i denne siste perioden tilbud til 25 pasienter og fikk aksept for 18 (også her ble en evakuering avbrutt etter aksept). I samme periode inngikk Norge et formelt samarbeid med EU om å fly pasienter fra evakueringscenteret i Polen til andre europeiske land slik at de kunne få nødvendig behandling, i fly stilt til rådighet gjennom Forsvarets avtale med SAS. Totalt 285 pasienter ble transportert til andre land i denne perioden, ved hjelp av norsk

flykapasitet. Avtalen med EU om å bruke flyet nevnt over, ble nylig forlenget frem til 20. desember 2022.

Så vidt jeg er orientert om, er alle evakueringsanmodninger i disse to periodene, enten gjennomført, under planlegging eller fra ukrainsk side trukket av ulike årsaker.

- *Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Venstre ber meg om å vurdere å fremlegge en versjon av vedlegg IV fra mitt brev av 28. oktober, der opplysninger som unntas offentlighet sladdes.*

Det er min vurdering at vedlegget ikke gir mening ved sladding av disse opplysningene. Fordi opplysningene unntatt offentlighet utgjør den vesentligste del av dokumentets innhold, unntas hele dokumentet fra offentlighet, jf. Offentlighetsloven § 12 bokstav c.

Norge deltar fullt ut i samarbeidet i EU om evakuering av pasienter fra Ukraina. Dette samarbeidet er et verdifullt bidrag i å avlaste et presset ukrainsk helsevesen. Vi har inntil 10. november tatt imot 120 pasienter til behandling i Norge, av om lag 1500 pasienter som totalt er evakuert gjennom UCPM. I tillegg har vi bidratt med transport av 391 pasienter til andre land. Det er derfor riktig å si at Norge gir et betydelig bidrag inn i dette samarbeidet.

Vennlig hilsen

Anniken Huitfeldt